

3529 2. Beh. af Lovf. ang. Landb. Forp. t. at yde Pligtj. og Pligtarb. m. m.

3530

flere Dage, og da kunde det let hændes, at Beboerne ikke vilde være tilbøjelige til saaledes at leie deres Vogne ud paa længere Tid, en 6—8 Dage; det kan derfor have sine store Vanskeligheder; men, som sagt, kan man leie, saa skal man gjøre det, men kan man ikke leie, hvor skal man saa faae Vognene fra? Nøve dem kan man dog ikke, og føre dem med sig vilde som paavist føre til ganske overordentlig store Bekostninger. Jeg tror, at vi her staa lige over for et Forhold, som de Herrer skulde betænke sig noget paa, førend de løse det fuldstændig. Det, der efter min Overbevisning skal gøres, er, at der ad administrativt Vej sørges for, at der paa intet Sted gøres Overgreb, og for, at der er administrative Bestemmelser om, at, hvor man for nogenlunde rimelig Pris kan opnaa at leie det fornødne Antal Vogne, man da er pligtig at gjøre det; og dette har Administrationen gjort, for saa vidt som den har sagt: vi maa ikke udfribe, naar vi kunne faae Vogne for en vis bestemt Pris. De Herrer ville erindre, at der bliver givet 7 Mk. pr. Mil; muligvis bør det tages, under Overveelse, hvorvidt man skal forhøje denne Pris noget, men komplet at bryde dette Forhold vilde ikke være rigtig, da man saa tvinger Administrationen til Udgifter, som de Herrer, naar Finantsloven skal voteres, ville finde sig trykkede ved at bevilge. Jeg har ved en tidligere Leilighed tilladt mig at gjøre opmærksom paa en herved i Forbindelse staaende Ting, og det er, at man meget let, naar man marcherer med en Afdeling, enten ved Ulykkes-tilfælde eller ved stærk Hede o. v., faar flere Syge, end der var at vente; har man saa ikke Ret til at rekvirere Vogne, saa bliver man let liggende paa Veien med de Syge. Et æret Medlem her foran (Kjær) gjorde mig ved samme Leilighed opmærksom paa, at det var Noget, man maatte forudsætte, det var den letteste Sag af Verden, saa tog man blot en Vogn med ved Marchens Begyndelse. Sa, det behøver det ærede Medlem ikke at lære mig, saa meget kjender jeg til Administrationen, at jeg veed, at man bør være forbedret i saa Henseende, og det er man ogsaa, idet man medfører 1 Vogn til dette Brug; men der er virkelig Ingen, der i Forveien kan vide, hvor mange Vogne man behøver; man kan ikke trække om med 3 eller 4 Vogne for det mulige Tilfælde, at man faar Brug for dem; det vilde være en Administrationsbestemmelse, som jeg tror er forkastelig. Det Rette er vistnok, naar En kommer til Stade eller bliver syg og ikke kan faae Plads paa den medbragte Vogn, saa paa nærmeste

Sted at rekvirere Vogn; men det vilde neppe være rigtig for saadanne rene Tilfældigheders Skyld at føre en Række af Vogne med sig. En Besjendt af mig sagde en Gang, at der er to Slags uheldige Vaand, den ene Slags er dem, som man ikke kan faae bundne — de ere slemme —, og den anden Slags er dem, som man vil af med og ikke kan faae løste, de ere i Reglen værre endnu. Jeg tror, at de Herrer vel skulde overveie, inden de løse dette Vaand; thi det vil under en fornuftig Administration være meget lidet strammende og generende, og det vil, naar det løses, medføre meget betydelige Udgifter i Forhold til, hvad der opnaas derved.

N. Jensen (Anders Amts 3die Valgfreds): Naar jeg har begjært Ordet, saa er det kun slet for at imødegaa nogle af de Ændrings- og Ændringsforslag, som ere fremkomne til den foreliggende Lov. De Ændringsforslag, som Udvalget selv er fremkommet med, ere jo godtgjorte saa udførlig af den ærede Ordfører, at jeg ikke kan have Noget dertil at sige. Jeg tilligemed flere ere af den Mening, at, saafremt den nye Paragraf skulde blive vedtagen, som bestemmer, at Snekastningsarbejde og Pligtjærter skulde vedblive efter de gamle Regler med nogle faa Forandringer, saa vil Loven ingen Betydning have. Det er min Mening, at Lovforslaget i sin Helhed med de faa Ændringer, som Udvalget har stillet, vil blive til en god Lov og en Lov, som lægger Byrder og Forpligtelser retfærdig og ligelig paa Enhver. Det gjælder om at faae alle Byrder ligelig fordelte; men det sker paa ingen Maade efter de nu bestaaende Love, hvoften med Hensyn til Snekastning eller med Hensyn til Pligtjærter. Paa den Maade, som Lovforslaget opstiller det, vil denne Ligelighed derimod komme tilstede, idet Vedkommende faar Betaling baade for Snekastningsarbejde og for Pligtjærterarbejde, idet det bliver lignet dels paa Hartkornet og dels paa Formue og Leilighed. Omendkjendt man kan sige, at der efter de bestaaende Regler ogsaa gives Betaling derfor, saa er der dog ingen Retfærdighed alligevel, og saafremt man vil sige, at, hvis det bliver ordnet paa anden Maade, ville Husmænd fritages for Snekastningsarbejde, saa er det jo muligt, at man ved denne Bestemmelse ikke kan staae det Mandskab tilveie, som paa visse Løder er nødvendigt. — Jeg kan ikke billige de Ændringsforslag, som ere stillede under Nr. 1 og 2 af det ærede Medlem for Thisted Amts 4de Valgfreds (Schjærring) til § 9, som bestemmer, at